

ความผิดลักทรัพย์: ทบทวนหลักแนวคิดและปัญหาบางประการในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ

Theft Offense: Reviewing Concepts with Theoretical and Practical Issues

ดิเรก คุวรสมาคม¹

คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยพายัพ

131 ถนนซูเปอร์ไฮเวย์เชียงใหม่-ลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000, ประเทศไทย

อีเมลติดต่อ: dk_pyu@hotmail.com

Direk Kounsamakom²

Faculty of Law, Payap University

131 Super Highway Chiang Mai-Lampang Road, Muang, Chiang Mai, 50000, Thailand

Email: dk_pyu@hotmail.com

Received: December 19, 2024 Revised: April 22, 2025 Accepted: April 25, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักแนวคิดและปัญหาบางประการในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติเกี่ยวกับความผิดลักทรัพย์ โดยศึกษากฎหมายประเทศไทย และกฎหมายต่างประเทศ อันนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการพัฒนาต่อไป

จากการศึกษาพบว่า ความผิดลักทรัพย์เป็นความผิดเก่าแก่ ที่มีมาคู่กับมนุษย์ในทุกสังคม การกำหนดสาระของความผิดและบทลงโทษมีความแตกต่างกันไป ในประเทศแบบกฎหมายจารีตประเพณีเกิดจากคำพิพากษาของศาลเดิมเชื่อว่าการลักทรัพย์ต่อมาจึงมีการบัญญัติเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษร คือ พระราชบัญญัติป้องกันการโจรกรรม ทั้งในประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกาได้มีการกำหนดรายละเอียดของความผิดฐานลักทรัพย์ให้ครอบคลุมมากขึ้น และมีการกำหนดบทลงโทษที่หลากหลายระดับพบว่า ในกฎหมายของสหรัฐอเมริกาและของมลรัฐนอร์ทแคโรไลนา ได้กำหนดความผิดนี้ไว้อย่างน่าสนใจ ในแง่รายละเอียดของความผิดนี้ เช่น ชนิดและมูลค่าของทรัพย์ ลักษณะของการกระทำผิดและโทษ ส่วนในกฎหมายไทยพบว่า แนวโน้มการลักทรัพย์มีจำนวนคดีเพิ่มสูงมากขึ้น แม้จะมีบทลงโทษจำคุกและปรับเช่นเดียวกับต่างประเทศ แต่ไม่ทำให้ความผิดนี้ลดลง ในบทความนี้ต้องการศึกษาและเปรียบเทียบหลักและแนวคิดตลอดจนปัญหาทางปฏิบัติของความผิดลักทรัพย์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนากฎหมายอาญาไทยให้ดีขึ้นต่อไป

คำสำคัญ: ความผิด; ลักทรัพย์; หลักแนวคิด; ปัญหาบางประการ

¹ รองศาสตราจารย์, อาจารย์.

² Associate Professor, Lecturer.

Abstract

This article aims to study the concepts and some problems in theory and practice of theft by studying Thai and foreign laws, leading to suggestions for further development.

The study has shown that old crime that has existed with humans in every society. The definition of the crime and the punishment are different. In common law countries, it originated from the original court judgment called theft, which was later enacted as a written law, the Theft Prevention Act. In both England and the United States, the details of the crime of theft have been defined more comprehensively, and there are various levels of punishment. It was found that the laws of the United States and the State of North Carolina have defined this crime in an interesting way, in terms of the details of this crime, such as the type and value of property, the nature of the offense, and the punishment. In Thai law, it was found that the number of theft cases has increased. Even though there are prison sentences and fines like in other countries, this crime has not decreased. This article aims to study and compare the principles, concepts, and practical problems of theft as a guideline for improving and developing Thai criminal law.

Keywords: Offense; Theft; Concept; Issues

1. บทนำ

ความผิดฐานลักทรัพย์ นับเป็นความผิดที่เก่าแก่มากในบรรดาความผิดอาญาทั้งหลายนับแต่มนุษย์มีอารยธรรมเป็นชุมชนบ้านเมืองในประเทศอังกฤษเดิมเรียกว่า การลักทรัพย์ (Larceny)³ ต่อมาขยายขอบเขตออกไปเป็นการโจรกรรม (Theft) หากพิจารณาหลักในพุทธศาสนามีกำหนดในศีลห้าโดยการลักทรัพย์เป็นความผิดที่มาจากศีลข้อ 2 บัญญัติว่า อทินนา ทานา เวรณณิ สิกขาปท สมายามิ แปลว่า เว้นจากถือเอาของที่เขามิได้ให้, เว้นจากการลัก โกง ละเมิดกรรมสิทธิ์ทรัพย์สิน (to Abstain from Stealing)⁴ ในอดีตของไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัย พบว่า มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการลักทรัพย์ในกฎหมายลักษณะลักพา พาหนะ โขมย ลัก ข้อ 6 ว่า ให้เอาผิดกับผู้รู้เห็นเป็นใจหรือร่วมในการลักคน ลักสิ่งของ และเอาโทษปรับไหมกับคนที่ไม่แจ้งแก่ทางการ แต่กลับไปบอกเจ้าบ้านเพื่อเอาสินจ้างให้ปรับไหมผู้นั้น เสมือนว่าเป็นโขมยเสียเอง ส่วนข้อ 7 ความผิดหากมีการชิงทรัพย์โดยมีอาวุธ โดยให้รางวัลแก่คนที่จับตัวมาส่งแก่ทางการ ตลอดจนเอาผิดกับคนที่ไม่ช่วยเหลือในการจับกุมโขมย

---

³ Britannica, "Larceny Law," last modified February 28, 2025, accessed March 20, 2025, <https://www.britannica.com/topic/larceny/>

⁴ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์, "พจนานุกรมพุทธศาสนา ฉบับประมวลธรรม," แก้ไขครั้งล่าสุด 2564, สืบค้นเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2568, https://www.watnyanaves.net/uploads/File/books/pdf/dictionary_of_buddhism_pra-muan-dhaama.pdf/

ในสมัยอยุธยา มีกฎหมายคือ พระอัยการลักษณะโจร กำหนดความผิดเกี่ยวกับการลักขโมยและการแย่งชิงเอาทรัพย์สินของผู้อื่น การลักและกระทำต่อทรัพย์สินทางพุทธศาสนาจำพวกพระพุทธรูป และกำหนดลักษณะโจรขโมยแบบต่าง ๆ ไว้ถึง 16 ประเภท⁵ ซึ่งต่อมาได้มีการรวบรวมไว้ในกฎหมายตราสามดวง สมัยรัชกาลที่ 1 ประมวลกฎหมายอาญาของไทยในปัจจุบัน ลักษณะเป็นความผิดมีบัญญัติไว้ในลักษณะ 12 หมวด 1 มาตรา 334 และมาตรา 335 ลักษณะเหตุฉกรรจ์ มาตรา 335 ทวิ ลักษณะพระพุทธรูป เป็นต้น จากสถิติที่รวบรวมโดยระบบสารสนเทศของสำนักตำรวจแห่งชาติในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2566 ในเรื่องความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน คดีลักษณะโจรยังคงมีจำนวนมากที่สุดในฐานข้อมูลพบว่าความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินในภาพรวมต่อประชากร 1 แสนคนคิดเป็น 88.92 % มีการรับแจ้ง 58,765 คดี จับกุมได้ 40,870 คดี จับกุมบุคคลได้ 58,006 คน โดยมีคดีลักษณะโจรมากที่สุดจำนวน 27,148 คดี จับกุมบุคคลได้ 29,363 คน รองลงมาคือ คดีฉ้อโกง 11,874 คดี จับกุมบุคคลได้ 77,774 คน อันดับสามคือ คดียักยอก 6,218 คดี จับกุมบุคคลได้ 5,445 คน⁶ นอกจากนี้ การศึกษาสาเหตุการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินกรณีศึกษาผู้ต้องขัง ได้แก่ 1) การคบหาสมาคมกับกลุ่มเพื่อหรือบุคคลที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือกระทำผิดกฎหมายและการอบรมเลี้ยงดูที่มาจากครอบครัวแตกแยก, 2) การให้คำนิยามต่อการกระทำผิดหรืออาชญากรรมว่ามีทัศนคติเชิงบวกต่อพฤติกรรมอาชญากรรมจะส่งผลให้เกิดการไม่ยอมรับกฎหมายหรือบรรทัดฐานทางสังคม อีกทั้ง เห็นว่าพฤติกรรมการทำความผิดกฎหมายสามารถกระทำได้อีก รวมทั้งการหาเหตุผลเข้าข้างตนเองในการกระทำผิดนั้น ๆ, 3) การสนับสนุนในการทำความผิดว่าการทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทำให้ร่ำรวยขึ้นและการสนับสนุนจากผู้กระทำผิดสามารถหลบหนีการลงโทษทางกฎหมายได้, 4) การเลียนแบบจากกลุ่มเพื่อนที่คบหาอยู่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลมากที่สุดทั้งในรูปแบบการทำตามและการคล้อยตาม และ 5) ความกดดันทางสังคมเรื่องค่านิยมความสำเร็จโดยก่อนกระทำผิดเห็นว่าการมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิต ความปรารถนามีทรัพย์สินเงินทองมากจึงทำการเลือกใช้วิธีการไปสู่ความสำเร็จที่สังคมไม่ยอมรับหรือเป็นวิธีที่ผิดกฎหมาย

ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของประเทศไทย เริ่มจากความผิดฐานลักทรัพย์เป็นพื้นฐานก่อน หากเป็นการลักทรัพย์โดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้าจะกลายเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ หากลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่ขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย จะเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ และหากชิงทรัพย์โดยร่วมกันตั้งแต่สามคนขึ้นไปจะเป็นความผิดฐานปล้นทรัพย์ในส่วนของบทลงโทษความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของไทยในปัจจุบันพบว่า ความผิดฐานลักทรัพย์ตามมาตรา 334 กำหนดโทษขั้นสูงไว้แต่ไม่มีโทษขั้นต่ำคือ ระวังโทษจำคุกไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินหกหมื่นบาท ส่วนลักษณะเหตุฉกรรจ์ตามมาตรา 335 มีโทษขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ คือ ระวังโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท ถ้าความผิดที่มีเหตุฉกรรจ์เป็นการกระทำตั้งแต่สองอนุมาตราขึ้นไป ต้องระวังโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท และหากเป็นการกระทำต่อทรัพย์สินที่เป็นโค กระบือ เครื่องกลหรือเครื่องจักรที่มีอาชีพอิสระมีไว้สำหรับประกอบกิจการ ต้องระวังโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท จากข้อมูลข้างต้นนั้น

⁵ เสนีย์ ปราโมช, *กฎหมายสมัยอยุธยา*, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพฯ: วิทยุชน, 2559), 49.

⁶ กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, “ข้อมูลฐานความผิดคดีอาญา,” แก๊ซครั้งล่าสุด 2566, สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2567, <http://www.thaicrimes.org/pdf/crimes/2566.pdf/>

ความผิดลักทรัพย์ของไทย แนวโน้มในปัจจุบันยังคงมีจำนวนสูงมากที่สุดในบรรดาความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินอื่น ๆ นอกจากจะเพิ่มมากขึ้นแล้วยังมีลักษณะของการกระทำที่อุกอาจและมีความซับซ้อนมากขึ้น บางกรณีมีความใกล้เคียงกับความผิดฐานยักยอกและฉ้อโกงอีกด้วย ซึ่งความผิดเหล่านี้ ล้วนมีพื้นฐานมาจากความผิดฐานลักทรัพย์ ในบทความนี้ต้องการศึกษาและเปรียบเทียบว่า ความผิดฐานลักทรัพย์ของไทยกับต่างประเทศว่า มีความเป็นมา มีหลักการแนวคิดอย่างไร ในทางปฏิบัติมีปัญหาอะไรบ้าง แนวคำพิพากษาของศาลเป็นอย่างไร แนวโน้มที่ควรปรับปรุงแก้ไขความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของไทยมีจุดใดบ้าง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมไทยต่อไป

2. ความผิดลักทรัพย์ตามกฎหมายต่างประเทศ

จากการศึกษาเรื่องความผิดลักทรัพย์: ทบทวนหลักแนวคิดและปัญหาบางประการในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ พบประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความผิดฐานลักทรัพย์ตามกฎหมายต่างประเทศดังนี้

2.1 กฎหมายประเทศอังกฤษ

ในระบบกฎหมายกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) ของประเทศอังกฤษ ลักทรัพย์ (Larceny) เป็นความผิดที่มีพัฒนาการจากประวัติศาสตร์กฎหมายแบบจารีตประเพณี ที่เกิดจากคำพิพากษาของศาลมาเป็นหลักทั่วไป โดยความหมายของลักทรัพย์ คือ ความผิดที่ผู้กระทำความผิดลักเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปโดยปราศจากยินยอมจากเจ้าของ โดยมีเจตนาพาไปถาวรมีองค์ประกอบ คือ องค์ประกอบภายนอก (Actus Reus) หมายถึง การล้วงลักเข้าไปในพื้นที่ที่มีผู้อื่นครอบครองอยู่และแย่งการครอบครองในทรัพย์สินผู้เสียหายเอาทรัพย์สินเคลื่อนที่ไป และองค์ประกอบภายใน (Mens Rea) คือ เจตนาที่จะแย่งเอาทรัพย์สินนั้นไปโดยถาวร

ลักทรัพย์จัดเป็นความผิดที่ร้ายแรง (Felony) มีโทษถึงประหารชีวิต ถือเป็นความผิดความสงบสุขของชุมชน เพราะเป็นการล้วงลักบุกรุกเข้าไปในสถานที่ที่มีผู้อื่นครอบครองหวงกันทรัพย์สินของนั้น ๆ ซึ่งเป็นเจตนาที่ผิดที่ผิดการคุ้มครองความสงบสุขชุมชนในยุคนั้น จุดสำคัญของลักทรัพย์เดิมคือ ต้องเป็นการเอาไปจากการครอบครองของผู้อื่น (Legal Possession) โดยปกติคือเจ้าของทรัพย์สิน ดังนั้นหากทรัพย์สินนั้นไม่อยู่กับเจ้าของ แต่อยู่กับผู้รับฝาก หรือลูกจ้าง หรือผู้เก็บทรัพย์สินที่ตกหายได้ แล้วบุคคลเหล่านี้เอาไปก็เท่ากับไม่ได้เอาไปจากการครอบครองของเจ้าของ การเอาไปกรณีเหล่านี้จึงไม่มีความผิดลักทรัพย์ ศาลอังกฤษจึงสร้างหลัก การครอบครองตามกฎหมาย (Constructive Possession) โดยให้ถือว่า เจ้าของทรัพย์สินยังมีการครอบครองอยู่ได้แก่ กรณีที่นายจ้างส่งมอบทรัพย์สินให้กับลูกจ้างเพื่อนำไปใช้ในกิจการหรือเพื่อรักษาหรือเพื่อเก็บไว้ส่งให้นายจ้างแล้วลูกจ้างเอาไปเสีย กรณีเจ้าของมอบให้ผู้รับฝากทรัพย์สินที่เป็นนายคลังสินค้าหรือผู้ขนส่งและมีการเปิดหีบห่อสินค้านั้นไป กรณีเจ้าของทำทรัพย์สินหล่นหายหรือลืมทิ้งไว้แล้วมีผู้เก็บ การเอาไปของลูกจ้าง (Servant) ผู้รับฝากสินค้า (Bailee) ผู้เก็บทรัพย์สินที่ตกหาย (Finder) เหล่านี้ กฎหมายคอมมอนลอว์ถือว่าเป็นเพียงผู้ดูแลทรัพย์สิน (Custody) การครอบครองตามกฎหมายยังอยู่กับเจ้าของทรัพย์สิน เมื่อบุคคลเหล่านี้เอาทรัพย์สินไปย่อมถือว่า เอาไปจากการครอบครองของเจ้าของจึงผิดฐานลักทรัพย์ เท่ากับว่าศาลได้ขยายการครอบครองของเจ้าของทรัพย์สินออกไป⁷ ต่อมาได้มีการออก

⁷ เฉลิมพล ช่อโพธิ์ทอง, “ความผิดฐานลักทรัพย์และฉ้อโกง: ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายอังกฤษเยอรมันและไทย,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารนิติ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538), 22-23.

พระราชบัญญัติลักทรัพย์ ค.ศ.1916 กำหนดนิยามของความผิดลักทรัพย์ว่าผู้ใดโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของโดยหลอกลวงและไม่มีอาการขโมยโดยสุจริตเอาไปและพาไปซึ่งสิ่งของใด ๆ ที่สามารถขโมยได้โดยมีเจตนาในขณะที่เอาไปเพื่อแย่งชิงสิ่งของนั้นไปจากเจ้าของอย่างถาวร⁸

ความหมายดังกล่าว เป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องการครอบครอง (Possession) ที่ศาลอังกฤษขยายขอบเขตของความผิดลักทรัพย์ออกไป โดยการเอาไปจากการครอบครองของเจ้าของ (Owner) ให้รวมถึงผู้รับฝากสิ่งของ (by Bailee) และการเอาไป (Takes) รวมถึงการได้มาซึ่งการครอบครองโดยใช้กลอุบายใด ๆ (by Tricks) โดยการข่มขู่ (by Intimidation) โดยการเข้าใจผิดของเจ้าของ (Under Mistake of the Owner) โดยการพบสิ่งของที่ตกหาย (by Finding)⁹ ส่วนการลงโทษในความผิดลักทรัพย์นั้น ไม่มีโทษร้ายแรงระดับความผิดร้ายแรงแต่มีบทลงโทษหลายระดับ อาทิเช่น ในความผิดลักทรัพย์ทั่วไปจะต้องรับโทษจำคุกเป็นระยะเวลาไม่เกินห้าปีและผู้กระทำความผิด ถ้าเป็นชายอายุต่ำกว่า 16 ปี จะมีโทษถูกเขียนตีนที่ลับตาผู้อื่น¹⁰ และอาจถูกจำคุกเป็นระยะเวลาไม่เกินสิบปี¹¹ ต่อมารัฐสภาออกพระราชบัญญัติลักทรัพย์ ค.ศ. 1968 (Theft Act 1968) และยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันการลักทรัพย์ พ.ศ. 2459 (Larceny Act 1916) โดยให้ความหมายของลักทรัพย์ไว้ใน มาตรา 1 (1) ว่า “บุคคลจะถือว่ามีความผิดฐานลักทรัพย์ หากเขาเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปโดยทุจริต โดยมีเจตนาที่จะแย่งเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปอย่างถาวร”¹² หากพิจารณาองค์ประกอบความผิดจะแบ่งออกได้ดังนี้

2.1.1 องค์ประกอบภายนอก (Actus Reus) ได้แก่

- 1) มีการเอาไป (Appropriation)
- 2) ทรัพย์สิน (Property)
- 3) ของผู้อื่น (Belonging to another)

2.1.2 องค์ประกอบภายใน (Mens Rea) ได้แก่

- 1) เจตนาแย่งเอาไปอย่างถาวร (Permanently Depriving)
- 2) โดยทุจริต (Dishonestly)

สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมคือ การใช้คำว่า “เอาไป” เป็นการจัดสรร (Appropriation) แทนคำที่ใช้เดิมทเรสปาสเซอร์รี่ (Tresspassory) อันเป็นแนวคิดลักทรัพย์ที่มีมาแต่เดิมว่า ต้องบุกรุกล่วงล้ำเข้าไปในแดนหรือสถานที่ที่มีผู้อื่นครอบครองหวงกันทรัพย์สินนั้น ตามกฎหมายใหม่นี้เพียงแต่มีการเอาไปโดยทุจริตก็เป็นความผิดสำเร็จแล้ว แม้ผู้กระทำไม่ได้พาเคลื่อนที่ไป นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติการลักทรัพย์ พ.ศ. 2511 (Theft Act 1968) บัญญัติให้มีความผิดลักทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์¹³ ไว้ในกรณีผู้กระทำเป็นผู้ดูแลทรัพย์สิน (Trustee)

⁸ The Larceny Act, 1916, Definition (1).

⁹ Ibid, Definition (2).

¹⁰ Ibid, 2. Simple larceny.

¹¹ Ibid, 37. Punishments.

¹² Theft Act 1968, Definition 1 (1).

¹³ Ibid, Definition 4 (1) Property.

หรือตัวแทนส่วนตัว หรือได้รับมอบอำนาจจากผู้มอบอำนาจ หรือในฐานะผู้ชำระบัญชีของบริษัท หากจัดการ อสังหาริมทรัพย์โดยฝ่าฝืนความไว้วางใจจากเจ้าของ หรือกรณีผู้ที่ไม่ได้ครอบครองที่ดินและได้ยึดครองสิ่งใด ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของที่ดินโดยการแบ่งแยกหรือทำให้ที่ดินถูกแบ่งแยกหรือหลังจากที่ดินถูกแบ่งแยกแล้ว หรือกรณี เมื่อบุคคลนั้นครอบครองที่ดินตามสัญญาเช่า บุคคลนั้นได้ยึดครองสิ่งติดตั้งหรือสิ่งปลูกสร้างทั้งหมดหรือบางส่วน ที่ให้เช่าเพื่อใช้กับที่ดิน ในทางปฏิบัติศาลอังกฤษวินิจฉัย เจตนาโดยทุจริต (Dishonestly) จากคดี อาร์ วี โฆช (R v Ghosh 1982) จำเลย คือ เด็บ บาร์น โฆช (Deb Baran Ghosh) เป็นศาลแพทยที่ถูกตัดสินว่ามีความผิด ฐานได้มาซึ่งทรัพย์สินโดยหลอกลวง โดยเฉพาะค่าธรรมเนียมที่เขาไม่มีสิทธิ์ได้รับ โดยคณะลูกขุนต้องพิจารณา แบบทดสอบภายนอก (Objective Test) จากพฤติกรรมที่ถูกร้องเรียนนั้นเป็นการไม่ซื่อสัตย์ตามมาตรฐานของ คนทั่วไปที่มีเหตุมีผลและซื่อสัตย์หรือไม่ และจากแบบทดสอบภายใน (Subjective Test) จำเลยต้องตระหนัก หรือไม่ว่าคนซื่อสัตย์ธรรมดาจะมองว่าการกระทำของตนเป็นการไม่ซื่อสัตย์ หากเทียบกับกฎหมายไทย โดยทุจริต คือ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ส่วนโทษของการกระทำผิด ฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี¹⁴

2.2 กฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับอิทธิพลจากกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) แบบประเทศ อังกฤษที่ใช้การวินิจฉัยความรับผิดชอบ แต่เนื่องจากแต่ละมลรัฐมีสิทธิที่จะตรากฎหมายเป็นของตนเอง ซึ่งใน ขณะเดียวกันก็ยังคงได้รับอิทธิพลจากหลักการแบ่งแยกอำนาจของยุโรป เมื่อมีการออกประมวลกฎหมายอาญา ต้นแบบ ขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1962 ที่เรียกว่า ประมวลกฎหมายอาญาตัวอย่าง (Model Penal Code) ซึ่งแต่ละมลรัฐ อาจนำมาใช้เป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมาย ทั้งในแบบรับเอามาทั้งหมดหรือรับเอามาเพียงบางส่วนก็ได้ แต่การวินิจฉัยความรับผิดชอบอาญาใช้แบบเดียวกันกับอังกฤษ คือ องค์ประกอบภายนอก (Actus Reus) และองค์ ประกอบภายใน (Mens Rea) แต่ได้มีการบัญญัติเพิ่มเติมในส่วนทั้งองค์ประกอบภายนอก เช่น การกระทำโดย ชัดแจ้ง (Conduct) การกระทำโดยดเว้น (Omission) และองค์ประกอบภายใน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ เจตนา โดยตรงมุ่งประสงค์จะกระทำผิดนั้น (Purpose) และเจตนาที่รู้สึกรู้ว่าจะมีผลใดเกิดขึ้น (Knowledge) การไม่สนใจ ใยดีว่าจะเกิดผลร้ายอะไรแต่ยังฝืนทำลงไป (Recklessness) และการประมาทเลินเล่อ (Negligence)

ในประมวลกฎหมายอาญาตัวอย่าง มิได้มีการบัญญัติความหมายไว้เช่นเดียวกับกฎหมายของอังกฤษ แต่ได้รับการพัฒนาในคำฟ้องสมัยใหม่เพื่อขยายความหมายของการลักทรัพย์ให้กว้างออกไปนอกขอบเขตกฎหมาย ทั่วไปที่เข้มงวด การลักทรัพย์ต้องมีการพิสูจน์องค์ประกอบเฉพาะต่อไปนี้ 1) มีการเอาไปและนำเอาไปโดยผิด กฎหมาย, 2) ไม่มีความยินยอมจากบุคคลหรือองค์กรหรือหน่วยงานรัฐบาลระดับรัฐหรือท้องถิ่น และ 3) มีเจตนา ที่จะแย่งเอาไปซึ่งทรัพย์สินของบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานรัฐบาลของรัฐ หรือส่วนท้องถิ่น เมื่อพิจารณา บทบัญญัติลักทรัพย์¹⁵ เป็นการให้คำจำกัดความสำหรับคำศัพท์ที่ใช้ในบทบัญญัติเกี่ยวกับการลักทรัพย์ เช่น แย่ง เอาไป (Deprive) หมายถึง การยึดทรัพย์สินของผู้อื่นเป็นการถาวรหรือเป็นระยะเวลาอันยาวนานจนต้องยึดส่วนใหญ่

¹⁴ ศิริพล กุศลศิลป์วุฒิ, ความรับผิดทางอาญา: เปรียบเทียบไทยกับสหรัฐอเมริกา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2552), 169-171.

¹⁵ Model Penal Code, § 223.0.

ของมูลค่าทางเศรษฐกิจของทรัพย์สินนั้นไป และการกำจัดทรัพย์สินเพื่อให้เจ้าของไม่ได้รับคืน, ทรัพย์สิน (Property) หมายถึง สิ่งของใด ๆ ที่มีค่ารวมทั้งอสังหาริมทรัพย์ ทรัพย์สินส่วนบุคคลที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ สิทธิตามสัญญา สิทธิในการเลือกและผลประโยชน์อื่น ๆ ในหรือการเรียกร้องในความมั่งคั่ง ตัวเข้าชมหรือตัวเดินทาง สัตว์ที่ถูกจับหรือเลี้ยงไว้ อาหาร และเครื่องดื่ม ไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น ๆ นอกจากนี้มีการจัดแบ่งตามพฤติการณ์ หรือตามวิธีการที่ใช้ในการลัก และมูลค่าทรัพย์สินที่ลัก ทรัพย์สินที่สูญหาย วางผิดที่ หรือส่งมอบโดยผิดพลาด¹⁶ การใช้ทรัพย์สินโดยไม่ได้รับอนุญาตซึ่งจำกัดเฉพาะรถยนต์และยานพาหนะอื่น ๆ ที่ระบุไว้¹⁷ เป็นต้น ส่วนบทลงโทษได้มีการกำหนดโทษผู้กระทำความผิดตามระดับของความร้ายแรง (Felony) คือความผิดที่มีโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป กับความผิดไม่ร้ายแรง (Misdemeanor) คือความผิดที่มีโทษจำคุกน้อยกว่าหนึ่งปี หรือถูกปรับหรือให้บริการสังคม ความผิดลักทรัพย์สินนั้นหากมูลค่าที่เกี่ยวข้องเกิน 500 ดอลลาร์หรือหากทรัพย์สินที่ถูกลักเป็นอาวุธปืน รถยนต์ เครื่องบิน รถจักรยานยนต์ เรือยนต์ หรือยานยนต์ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์อื่น ๆ ถือเป็นความผิดอาญาในระดับที่สาม (Felony of the Third Degree)¹⁸ แต่หากมูลค่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องนั้น น้อยกว่า 50 ดอลลาร์ ความผิดดังกล่าวถือเป็นความผิดอาญาเล็กน้อย¹⁹

สำหรับความผิดลักทรัพย์ของมลรัฐนอร์ทแคโรไลนา กำหนดไว้ในกฎหมายอาญาของมลรัฐ²⁰ คำว่า การลักทรัพย์ (Larceny) และ การโจรกรรม (Theft) มักเป็นคำที่ใช้แทนกันเพื่ออธิบายถึงอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินที่บุคคลหนึ่งขโมยและนำทรัพย์สินของผู้อื่นไปโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยทั่วไปเมื่อก้าวถึงการโจรกรรม (Theft) เป็นคำที่รวมถึงการโจรกรรมทุกประเภท เช่น ทรัพย์สินส่วนบุคคล ทรัพย์สินทางปัญญา ข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงการโจรกรรมบริการ (Service) ด้วย ส่วนคำว่า การลักทรัพย์ (Larceny) หมายถึง การลักขโมย ถือเป็น การโจรกรรมประเภทหนึ่งภายใต้หมวดหมู่ทั่วไปของการโจรกรรม หรือการโจรกรรม (Theft) จึงมีความหมายแคบกว่าการโจรกรรมทรัพย์สินส่วนบุคคลที่สามารถครอบครองและพาไปได้ ภายใต้กฎหมายของมลรัฐนอร์ทแคโรไลนา อธิบายว่า การลักทรัพย์ (Larceny) หมายถึง การเอาทรัพย์สินของบุคคลอื่นไปโดยไม่ได้รับความยินยอมและมีเจตนาที่จะแย่งทรัพย์สินนั้นไปจากเจ้าของอย่างถาวร ซึ่งมลรัฐนอร์ทแคโรไลนา ได้กำหนดความผิดลักทรัพย์ (Larceny) นั้น รวมถึงการกระทำผิดซึ่งได้แก่ 1) การรับหรือครอบครองสินค้าที่ถูกขโมยมา, 2) การซ่อนสินค้าในร้านค้า, 3) การลักในร้านค้าจากพ่อค้า, 4) การลักโดยลูกจ้าง, 5) การลักน้ำมันในสถานีบริการ และ 6) การลักชิ้นส่วนยานยนต์ และมีการกำหนดประเภทของการลักทรัพย์ไว้ตามมูลค่าของทรัพย์สิน คือ ลักทรัพย์ที่เป็นความผิดเล็กน้อย (Misdemeanor Larceny) นั้นแยกออกเป็น 2 กรณี ได้แก่ 1) กรณีการลักทรัพย์ที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ จัดเป็นความผิดเล็กน้อยขั้นที่ 1 และกรณีการซ่อนสินค้าในร้านค้าเพื่อจุดประสงค์ในการลักขโมยหรือการลักขโมยในร้านค้าจากพ่อค้าการลักขโมยจากพ่อค้า (Shoplifting from a Merchant) จัดเป็นความผิดเล็กน้อยขั้นที่ 2 หรือ 3 ขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งที่ถูกตัดสินว่ามีความผิด ตัวอย่างเช่น นายเอ เข้าไป

¹⁶ Ibid, § 223.6.

¹⁷ Ibid, § 223.9.

¹⁸ Ibid, § 223.1. (2) (a).

¹⁹ Model Penal Code § 223.1. (2) (b).

²⁰ Taylor Manning, "Larceny vs Theft: What the difference," last modified January 1, 2023, accessed December 14, 2024, <https://www.britannica.com/topic/larceny/>

ในห้างสรรพสินค้านำสินค้าที่ต้องการใส่ไว้ในรถเข็นแล้ว นายเอได้แอบหยิบขวดน้ำหอมและนาฬิกาที่วางบนชั้นสินค้ามาใส่ไว้ในกระเป๋าเสื้อโค้ทด้านในที่ตนสวมอยู่ ต่อมาพนักงานของร้านได้เชิญตัวนายเอ มาพบผู้จัดการและถามว่านำขวดน้ำหอมและนาฬิกาใส่ไว้ในเสื้อโค้ททำไมมีหลักฐานที่บันทึกได้โดยกล้องวงจรปิดแล้ว เช่นนี้ แม้จะถือว่านายเอ ยังไม่ได้กระทำความผิดฐานลักทรัพย์เนื่องจากความผิดยังไม่สำเร็จ เพราะยังมิได้ออกไปจากห้างหรือร้านค้าก็ตาม แต่กฎหมายของมลรัฐนอร์ทแคโรไลนา หากผู้จัดการห้างฯ โทรแจ้งเรียกตำรวจมาจับกุมจะถือว่านายเอ ถูกตั้งข้อหาแล้ว หากกรณี นายเอ สามารถเดินออกมาจากห้างฯ กำลังจะขึ้นรถของตนโดยไม่ถูกตรวจพบสินค้าในกระเป๋าเสื้อโค้ทก็ตาม หากตำรวจตามมาและเข้ามาจับกุมขณะนั่งอยู่ในรถ เช่นนี้ นายเอ จะไม่ถูกตั้งข้อหาการซ่อนสินค้าหรือการลักขโมยในร้านจากพ่อค้า แต่จะมีความผิดฐานลักทรัพย์ (Larceny) และ 2) กรณีลักทรัพย์ที่เป็นความผิดร้ายแรง (Felony Larceny) ได้แก่ การลักทรัพย์ที่มีมูลค่ามากกว่า 1,000 ดอลลาร์ หรือการลักทรัพย์นั้นต้องเป็นไปตามข้อกำหนดเฉพาะอื่น ๆ เช่น การปล้นทรัพย์ การโจรกรรม การลักทรัพย์วัตถุระเบิดหรืออาวุธปืน หรือบันทึกที่อยู่ในความดูแลของหอจดหมายเหตุแห่งรัฐนอร์ทแคโรไลนา รวมทั้งการลักขโมยโดยลูกจ้างหาทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องซึ่งมีมูลค่า 100 ดอลลาร์ขึ้นไป การลักทรัพย์จากสถานที่ก่อสร้างหรือชิ้นส่วนยานยนต์

ส่วนอัตราโทษนั้น มลรัฐนอร์ทแคโรไลนาจะพิจารณาประวัติอาชญากรรมของจำเลยและข้อเท็จจริงของคดีความผิดลักทรัพย์มีโทษจำคุกอยู่ระหว่างตั้งแต่ 4 ถึง 25 เดือน

3. ความผิดฐานลักทรัพย์ตามกฎหมายของประเทศไทย

ความผิดลักทรัพย์ในอดีตของประเทศไทย มีบทบัญญัติตั้งแต่สมัยสุโขทัยในศิลาจารึกหลักที่ 38 กฎหมายลักษณะลักพา พาหนี ขโมย ลักเนื่อหากำหนดความผิดในหลายลักษณะที่เกี่ยวกับบุคคลและทรัพย์ เช่น การปิดบังหรือลักพาผู้คน ลักสิ่งของ หรือโจรขโมยต่าง ๆ ให้บุคคลมีหน้าที่ในการช่วยจับกุมขโมย และการให้รางวัลด้วย กำหนดให้การเพิกเฉย หรือปล่อยให้ขโมยหนีไป เพราะเป็นญาติพี่น้องกับตนหรือเพราะรับสินจ้างจากขโมย ถือเป็นความผิด²¹ ส่วนบทลงโทษ คือ การปรับไหม ไม่ปรากฏโทษรุนแรง เช่น โทษประหารชีวิต หรือโทษตัดมือตัดเท้า ในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีกฎหมายชื่อว่า “พระอัยการลักษณะโจร” กำหนดความผิดเกี่ยวกับการลักขโมยและการแย่งชิงเอาทรัพย์สินของผู้อื่น รวมทั้งการลักขโมยและกระทำต่อพระพุทธรูป มีการกำหนดลักษณะของโจรไว้ 10 ประเภท อาทิเช่น โจรย่องสดมภ์ คือ โจรที่มีความรู้ด้านไสยศาสตร์ สะกดให้เจ้าทรัพย์หลับแล้วขึ้นไปลักเอาทรัพย์, โจรลักเสียม คือ โจรที่เอาทรัพย์สิ่งของของท่านจากเรือเกวียน ที่จอดไว้ ณ ท่า/บ้าน ไปไม่บอกเจ้าของ หากเจ้าของมาพบ จะบอกว่า หยอกยืม สิ่งของที่ทำบ้าน, สาธารณโจร คือ โจรที่ไปกับเจ้าทรัพย์หรือเฝ้าให้เขา แต่กลับเอาทรัพย์เขาไป, วิสาสคาหโจร คือ เป็นโจรลักทรัพย์สิ่งของจากญาติพี่น้องบิดามารดาสามีภริยา เขย สะใภ้, สารโจรหรือโจรสาระ คือ โจรพวกลักพระพุทธรูป ลอกทองเจดีย์ ถือเป็นอุกฤษฏโทษ โดยการลักพระพุทธรูปการเผลอลอกเอาทองจากองค์พระพุทธรูป ให้ลงโทษโดยเอาตัวไปตะแลงแกงแล้วเอาเหล็กเผาไฟจนแดง ประทับตัวผู้ลอกเอาทองนั้น ความผิดฐานลักทรัพย์พระสงฆ์ให้ลงโทษเสมอลักทรัพย์ เอาขึ้นขหาหยั่ง

²¹ กัธธ กำประเสริฐ และ สุเมธ งานประดับ, *ประวัติศาสตร์กฎหมายไทยและระบบกฎหมายหลัก* (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543), 17.

ประจํา และทวนด้วยลวดหน้ํา หรือให้ตัดนิ้วมือ การชุดพระสฎุปะเจตียพระวิหาร ให้ลงโทษสามประการ คือ ให้ประหาร ให้ตัดนิ้วมือ ให้ทวนด้วยลวดหน้ํา 60 ที่²² แต่ความผิดลักทรัพย์ระหว่างญาติสนิท ท่านให้ใช้คืนทรัพย์นั้นแก่กัน และหากผู้เมียลักทรัพย์กันเองท่านมิให้เอาโทษ

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 1 กรุงรัตนโกสินทร์จึงได้มีการชำระรวบรวมไว้ในกฎหมายตราสามดวง และเมื่อมีการตราประมวลกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 ในรัชกาลที่ 5 ความผิดลักทรัพย์ตามกฎหมายเก่าจึงถูกยกเลิก และได้กำหนดไว้ส่วนที่ 9 ว่าด้วยความผิดที่ประทุษร้ายแก่ทรัพย์ หมวดที่ 1 ความผิดฐานลักทรัพย์ ตั้งแต่มาตรา 288 บัญญัติว่า “ผู้ใดบังอาจเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยการทุจริต ทรัพย์นั้นจะเป็นของผู้หนึ่งผู้ใดทั้งนั้นก็ตาม หรือผู้หนึ่งผู้ใดเป็นเจ้าของนั้นแม้แต่ส่วนหนึ่งก็ตาม ถ้าแลมันบังอาจเอาไปโดยเจ้าของเขามีได้อัญญาไซ้ ท่านว่ามันคือ โจรลักทรัพย์ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินกว่าสามปี และให้ปรับไม่เกินกว่าห้าร้อยบาท อีกโสดหนึ่ง” หากเป็นการลักทรัพย์จากผู้ที่มิหุนส่วนด้วยกันไปหรือไปจากผู้อื่น โดยเจตนาทุจริตประการหนึ่ง หรือผู้เป็นเจ้าของทรัพย์อย่างใด ๆ ด้วยกัน บังอาจเอาทรัพย์นั้นไปเสียจากผู้เป็นเจ้าของทรัพย์ร่วมกับมันหรือเอาไปเสียจากผู้อื่นที่เก็บรักษาทรัพย์นั้นโดยเจตนาทุจริตประการหนึ่งเป็นความผิดลักทรัพย์ ส่วนลักทรัพย์เหตุฉกรรจ์บัญญัติไว้ในมาตรา 293 ได้แก่ การลักทรัพย์ในเวลาค่าคืน การลักทรัพย์โดยปืนปายหรือตัดช่องเข้าไปลักภายในบริเวณที่เขาป้องกันภัยอันตรายแก่คนหรือแก่ทรัพย์ การลักทรัพย์โดยย่องเบาเข้าทางช่องทางอันมิใช่ให้คนไปมา หรือช่องทางที่พรรคพวกเปิดไว้ให้ การลักทรัพย์โดยลอบไขกุญแจด้วยลูกกุญแจที่มีอยู่โดยผิดกฎหมาย การลักทรัพย์โดยงัดฝาหรือพาเอาสิ่งของที่เขายใช้บรรจุทรัพย์ไป การลักทรัพย์โดยอาศัยโอกาสที่เกิดเหตุภัยอันตราย การลักทรัพย์โดยมีอาวุธติดตัวไปด้วย การลักทรัพย์โดยปลอมตัวหรือแปลงหน้าเข้าไปลัก การลักทรัพย์โดยปลอมตัวเป็นผู้อื่น การลักทรัพย์โดยปลอมว่าทำการตามอำนาจอันชอบด้วยกฎหมาย การลักทรัพย์โดยมีพรรคพวกร่วมกัน ตั้งแต่สองคนขึ้นไป เหล่านี้มีโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปจนถึงห้าปี และปรับห้าสิบบาทขึ้นไปจนถึงพันบาท นอกจากนี้ มาตรา 294 ยังได้บัญญัติการลักทรัพย์เหตุฉกรรจ์ในกรณีสถานที่บูชาทางศาสนา ลักทรัพย์ในที่จอดรถไป ทําเรือ ที่รับส่งสินค้า ลักทรัพย์ที่จะใช้สำหรับราชการหรือที่ใช้ประโยชน์สาธารณะ ลักทรัพย์ของนายจ้าง ลักปลุสสัตว์หรือสัตว์พาหนะ มีโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปจนถึงห้าปี และปรับร้อยบาทขึ้นไปจนถึงพันบาท มาตรา 295การลักทรัพย์ในเคหะสถาน หรือเวลาค่าคืนประกอบเหตุตามมาตรา 293 มีโทษจำคุกตั้งแต่สองปีจนถึงเจ็ดปีและปรับร้อยบาทขึ้นไปจนถึงพันบาท หากลักข้างหนึ่งเชือกหรือลักปลุสสัตว์หรือสัตว์พาหนะตั้งแต่สามตัวขึ้นไปมีโทษจำคุกตั้งแต่สามปีไปจนถึงเจ็ดปี กฎหมายลักษณะอาญาได้กำหนดนิยามของคำว่า “ทรัพย์” ว่าหมายถึงบรรดาสิ่งของอันบุคคลสามารถมีกรรมสิทธิ์หรือถืออำนาจเป็นเจ้าของได้ เป็นต้นว่า เงินตราและบรรดาสิ่งของที่อันพึงเคลื่อนจากที่ได้ก็ดีและเคลื่อนจากที่ได้ก็ดี

ปัจจุบันประมวลกฎหมายอาญา เมื่อมีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญาเมื่อปี พ.ศ. 2499 ได้มีการแก้ไขอัตราโทษความผิดฐานลักทรัพย์ในมาตรา 335 โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพย์ที่เป็นโค กระบือ เครื่องกลหรือเครื่องจักรที่มีมูลค่าสูงกรรมมิไว้สำหรับประกอบกรรมหลายครั้ง คือ ในปี พ.ศ. 2525 แก้ไขเป็นจำคุก

²² เรื่องเดียวกัน, 66.

ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 แก้ไขเป็นจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หกพันบาทถึงสองหมื่นบาท และปัจจุบันผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2560 ได้มีการแก้ไขอัตราโทษความผิดลักทรัพย์ทั่วไปมาตรา 334 เพิ่มเฉพาะโทษปรับเป็นไม่เกินหกหมื่นบาท เนื่องจากเห็นว่าอัตราโทษปรับไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ส่วนการแก้ไขโทษในมาตรา 335 โดยเฉพาะทรัพย์ที่เป็น โค กระบือ เครื่องกลหรือเครื่องจักรที่มีอาชัพกสิกรรมนั้น เนื่องจากอาชญากรรมประเภทนี้เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกษตรกรเดือดร้อน แม้จะจับกุมมาลงโทษเป็นจำนวนมากแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่หลายจำไม่เกรงกลัวอาญาแผ่นดิน เพราะกฎหมายกำหนดโทษไว้ต่ำ ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่า ความผิดลักทรัพย์เหตุฉกรรจ์ตามมาตรา 335 วรรคท้ายมีการกำหนดไว้ว่า หากเป็นการกระทำความจำใจหรือความยากจนเหลือทนทาน และทรัพย์นั้นมีราคาเล็กน้อยศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดที่ตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา 334 ก็ได้

4. สรุปผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องความผิดลักทรัพย์: ทบทวนหลักแนวคิดและปัญหาบางประการในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ ผู้เขียนสามารถสรุปผลและมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

4.1 สรุปผล

จากการศึกษาหลักแนวคิดและปัญหาบางประการในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติเกี่ยวกับความผิดลักทรัพย์ โดยศึกษากฎหมายประเทศไทย และกฎหมายต่างประเทศ สรุปผลตามประเด็นที่กำหนดไว้ดังนี้

4.1.1 เจตนารมณ์ของความผิดฐานลักทรัพย์กับการวินิจฉัยความรับผิด

ความผิดฐานลักทรัพย์เป็นความผิดในแบบที่เรียกว่า ความผิดในตัวของมันเอง (Mala in Se) มีพื้นฐานมาจากหลักศีลธรรมทางศาสนา ทุกประเทศกำหนดให้เป็นความผิดอาญามีรายละเอียดคล้าย ๆ กัน คือ ในกลุ่มประเทศคอมมอนลอว์ เกิดจากคำพิพากษาของศาล เรียกการลักทรัพย์ว่า การลักทรัพย์ (Larceny) ได้แก่ ความผิดที่ผู้กระทำความผิดแย่งเอาการครอบครองในทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยปราศจากยินยอมจากเจ้าของ โดยมีเจตนาพรางไปถาวร จึงมีบทลงโทษรุนแรงถึงขั้นประหารชีวิตเพราะเป็นการทำลายความสงบสุขของชุมชนจากการบุกรุกเข้าไป (Tresspassory Taking) ก้าวล่วงเข้าไปในความยึดถือครอบครองของผู้อื่น ในพื้นที่ที่มีผู้อื่นครอบครองหวงกันทรัพย์สิ่งของนั้นๆ เช่น ในบ้านเรือน ถือเป็นความผิดร้ายแรง (Felony) การตัดสินของศาลจึงมีโทษถึงประหารชีวิต ต่อมาเมื่อมีการออกกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติลักทรัพย์ พ.ศ.2459 และ พระราชบัญญัติลักทรัพย์ พ.ศ.2511 (ปัจจุบันปรับปรุงเป็นฉบับ พ.ศ.2556) ประกอบกับแนวคิดด้านสิทธิมนุษยชน เมื่อมีการกำหนดความผิดลักทรัพย์ไว้ในกฎหมายดังกล่าว ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตออกไป และกำหนดให้มีโทษเป็นจำคุกและปรับ ทำให้เห็นได้ว่าแนวคิดทางกฎหมายเปลี่ยนเป็นมุ่งคุ้มครองตัวทรัพย์เจ้าของและผู้ครอบครองทรัพย์ แทนการคุ้มครองความสงบสุขของสังคม ต่อมาพัฒนามาเป็นพระราชบัญญัติการลักทรัพย์ พ.ศ. 2511 (Theft Act 1968) บัญญัติว่า บุคคลจะถือว่ามีความผิดฐานลักทรัพย์ หากเขาเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปโดยทุจริต โดยมีเจตนาที่จะแย่งเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปอย่างถาวร มีโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีในสหรัฐอเมริกา มีบทบัญญัติลักทรัพย์ในมาตรามีการกำหนดให้เป็นทั้งความผิดร้ายแรงและไม่ร้ายแรง โดยกำหนดเรื่องชนิดและมูลค่าของทรัพย์ที่ถูก

ลักเป็นเกณฑ์กำหนดความผิดกฎหมาย รวมทั้งกฎหมายอาญาของมลรัฐนอร์ทแคโรไลนา ได้กำหนดรายละเอียดของการลักทรัพย์ไว้ค่อนข้างกว้างกว่ากฎหมายอาญาของไทย ตามสภาพของสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป เช่น ถือว่าเป็นความผิดได้หากมีการซ่อนสินค้าในร้านค้า การลักในร้านค้าจากพ่อค้า การลักน้ำมันในสถานีบริการ การลักชิ้นส่วนยานพาหนะ เหล่านี้ทำให้เห็นได้ว่า มีความแตกต่างจากบทบัญญัติการลักทรัพย์ของไทยอย่างมาก กฎหมายอาญาของไทยไม่มีบทบัญญัติเรื่องมูลค่าของทรัพย์ที่ถูกลักหรือการลักทรัพย์ มีเพียงมาตรา 335 วรรคท้ายที่ระบุว่า “ทรัพย์นั้นมีราคาเล็กน้อย” เพื่อลงโทษเบาตามมาตรา 334 เท่านั้น จึงเป็นการให้ศาลใช้ดุลพินิจ ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับยุคสมัย

ในกฎหมายเก่าของไทย ความผิดลักทรัพย์ ตั้งแต่กฎหมายลักษณะลักพา พาหนะ ฆโมย ลัก และพระอัยการลักษณะโจร พบว่า มีลักษณะกำหนดความผิดในรายละเอียดวิธีการในการกระทำความผิด จึงระบุชื่อว่าเป็นลักฆโมยสิ่งใด เช่น โจรล้วงลัก โจรลักเสียม โจรย่องสดมภ์ เป็นต้น ทำให้เห็นได้ว่ามุ่งคุ้มครองสิ่งที่เป็นคุณค่าที่เจ้าของหวงแหนของคนในสังคมไทยดั้งเดิม เมื่อมีการร่างกฎหมายลักษณะอาญาและมาเป็นประมวลกฎหมายอาญา พบว่า มุ่งคุ้มครองตัวทรัพย์ต้องเป็นทรัพย์ที่สามารถเอาไปได้หรือเป็นทรัพย์ที่มีรูปร่างลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญาปัจจุบัน มุ่งคุ้มครอง กรรมสิทธิ์และการครอบครอง โดยผู้กระทำความผิดมีการเอาไปจากการครอบครองของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไป ด้วยการตัดกรรมสิทธิ์และแยงเอาการครอบครอง ซึ่งควรหมายถึงทรัพย์ที่มีรูปร่างเท่านั้น แต่คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 877/2501 โดยที่ประชุมใหญ่ครั้งที่ 8/2501 มีมติว่า การลักกระแสไฟฟ้าย่อมเป็นผิดตามประมวลกฎหมาย มาตรา 334 หรือ 335 แล้วแต่กรณี โดยมีได้อธิบายเหตุผลไว้ในคำพิพากษาดังกล่าว เพราะหากตีความคำว่า ทรัพย์หมายถึง วัตถุมีรูปร่าง อาจไม่สามารถอธิบายได้ว่า ไฟฟ้ามีรูปร่างอย่างไร แต่มีการอธิบายเพิ่มเติมว่า มีการ “เอาไป” ได้ เนื่องจากจำเลยสามารถควบคุมบังคับทิศทางไหลได้และจำเลยได้เอากระแสไฟฟ้าเข้ามาอยู่ในบ้าน เท่ากับมาอยู่ในความครอบครองแล้ว หากเทียบกับกฎหมายของประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา มีการบัญญัติให้เป็นความผิดลักทรัพย์ แต่ในกฎหมายไทยยังไม่มีบทบัญญัติเช่นว่านี้ ดังนั้น ควรมีการแก้ไขกฎหมายโดยบัญญัติให้ การลักกระแสไฟฟ้าเป็นความผิดอาญา เพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้น นอกจากนี้แนวคำพิพากษาของศาลบางกรณี เมื่อพิจารณาเทียบกับโครงสร้างความผิดอาญาประกอบกับสิ่งที่กฎหมายคุ้มครองพบว่า ยังไม่ตรงกัน ทั้งนี้ ในทางตำรามีหลักการวินิจฉัยความรับผิดอาญาดังนี้ 1) องค์ประกอบความผิด ได้แก่ องค์ประกอบภายนอก องค์ประกอบภายใน, 2) ความผิด และ 3) ความชั่ว การวินิจฉัยความผิดตามลำดับ เริ่มจากองค์ประกอบภายนอก โดยในความผิดฐานลักทรัพย์ เช่น มาตรา 334 ที่กำหนดว่า “ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์...” ประเด็นคือ ในตัวบทมาตรา 334 พิจารณาองค์ประกอบภายนอกอย่างไร ในทางตำราจะพิจารณาจากองค์ประกอบภายนอกจาก 1) ผู้กระทำ, 2) การกระทำ และ 3) สิ่งที่ถูกกระทำ หากเปรียบเทียบกับข้อกฎหมายจะได้ว่า 1) ผู้ใด, 2) เอาไป และ 3) ทรัพย์ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย จากนั้นจึงพิจารณาในส่วนองค์ประกอบภายในของความผิดนี้ คือ เจตนาธรรมดาและเจตนาพิเศษในทางปฏิบัติ พบว่า คำพิพากษาของศาลบางกรณีอาจไม่สอดคล้องกับทางตำรา เช่น ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 443/2515 “จำเลยแอบเอารถของผู้เสียหายออกมาเพื่อจะขับไปกินข้าวต้มแล้วจะเอามาคืน แสดงว่าไม่มีเจตนาจะเอารถนั้นเป็นของตนหรือของผู้อื่น การกระทำของจำเลยยังไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์” เมื่อพิจารณาตามหลักการวินิจฉัยความรับผิดพบว่า ศาลตัดสินตามตัวบทที่บัญญัติไว้ คือ ผู้กระทำคือ จำเลย การกระทำคือ การแอบเอารถไป และสิ่งที่

ถูกกระทำคือ รถของผู้อื่น ในคำพิพากษานี้ศาลได้วินิจฉัยว่า จำเลยกระทำครอบงำประกอบภายนอกของความผิดแล้ว แต่จำเลยขาดเจตนาลักทรัพย์ เนื่องจาก การที่ศาลวินิจฉัยว่า การเอารถไปใช้แล้วจะนำกลับมาคืน เท่ากับว่าขาดเจตนา นั้น การวินิจฉัยว่ามีเจตนากระทำผิดจะพิจารณาว่า จำเลยรู้ว่าเป็นทรัพย์สินของผู้อื่นหรือไม่ และต้องการเอาไปหรือไม่ ในคดีนี้ต้องถือว่าจำเลยขาดเจตนาลักทรัพย์ เพราะแม้จะรู้ว่าเป็นรถของผู้อื่น แต่การที่จำเลยจะเอามาคืนหลังจากจะขับไปกินข้าวต้ม แสดงว่าจำเลยมิได้มีเจตนาต้องการเอาทรัพย์สินไปเป็นของตนเองหรือไม่หากพิจารณาอีกแง่หนึ่งโดยอาศัยหลักที่กฎหมายเรื่องนี้คุ้มครอง จะได้ว่า จำเลยไม่มีความผิดเช่นกัน กล่าวคือ การที่จำเลยแอบเอารถขับไปกินข้าวต้มแล้วจะเอามาคืน ถือว่าขาดองค์ประกอบภายนอก ในส่วนการกระทำ โดยพิจารณาประกอบกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย กล่าวคือ ไม่ถือว่าเป็นการเอาไปในความผิดลักทรัพย์ เพราะการเอาไปของลักทรัพย์นั้น จะต้องเป็นการกระทำที่ตัดกรรมสิทธิ์และการครอบครองอย่างถาวรเป็นการพิเคราะห์ในสิ่งที่กฎหมายประสงค์จะคุ้มครองของบทบัญญัตินั้น ๆ

4.1.2 มูลค่าของทรัพย์สินกับความรับผิดในกฎหมาย

ความผิดฐานลักทรัพย์กับมูลค่าของทรัพย์สินที่ถูกลักไปนั้น เป็นประเด็นที่น่าพิจารณาว่า มีความเหมาะสมกันหรือไม่ ทั้งนี้ จะสัมพันธ์กับการกำหนดโทษ เพื่อเป็นการยับยั้งการจะกระทำผิดได้หรือไม่นั้น เป็นปัญหามานานแล้ว โดยในสมัยพุทธกาล พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติสิกขาบท เกี่ยวกับการลักทรัพย์ที่เป็นอาบัติปาราชิก มีผลให้ผู้นั้นขาดจากการเป็นภิกษุทันที ต้องเป็นการลักทรัพย์ที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่า 5 มาสกขึ้นไป โดยมีเจตนารมณ์ในการให้ขาดจากการเป็นภิกษุเพื่อให้ไปรับโทษอาญาของบ้านเมือง ในกฎหมายไทยแต่เดิมทั้งสมัยสุโขทัยและอยุธยา อาทิกฎหมายลักษณะลักพา พาหนะ ขโมย ลัก หรือพระอัยการลักษณะโจร ไม่พบว่า มีการกำหนดมูลค่าของทรัพย์สินที่ถูกลัก ในปัจจุบัน ลักทรัพย์ประมวลกฎหมายอาญาตามมาตรา 334 มีโทษจำคุกไม่เกินสามปีและปรับไม่เกินหกหมื่นบาท ส่วนลักทรัพย์เหตุฉกรรจ์ตามมาตรา 335 มีโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และหากเป็นการลักโค กระบือ เครื่องกล เครื่องจักรของผู้ที่มีอาชีพการกรรม มีโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท จะเห็นได้ว่าลักทรัพย์ของไทยนั้นมิได้กำหนดเรื่องมูลค่าของทรัพย์สินที่ถูกลักไปแต่อย่างใด มูลค่าในที่นี้หมายถึง ราคาทรัพย์สินนั้นต่อชิ้น (Value) และควรหมายรวมถึงจำนวนหรือปริมาณของทรัพย์สินที่ลักไปด้วย (Volume) กรณีเช่นนี้ในแง่ของผู้ที่คิดจะลักทรัพย์ย่อมเป็นแรงจูงใจว่า การลักทรัพย์ที่มีมูลค่าหรือราคาสูงจะมีความคุ้มค่ากว่าการลักทรัพย์ที่มีมูลค่าหรือราคาน้อย หรือการลักในจำนวนที่มากกว่าจำนวนที่น้อย เช่น การลักทรัพย์ ชิ้นที่มีราคา 1,000 บาทกับการลักทรัพย์ที่มีราคา 1,000,000 บาท มีระวางโทษเท่ากันตามมาตรา 334 นอกจากนี้ ยังรวมทั้งการลักทรัพย์จำนวนหลายๆชิ้นหรือมีปริมาณมากโดยการคิดคำนวณเป็นมูลค่ามากน้อยก็ตาม ในแง่จิตวิทยาของผู้กระทำผิดย่อมมีผลต่อแรงจูงใจ (Motive) เทียบว่า มีความคุ้มค่าต่อความเสี่ยงที่จะลักทรัพย์มูลค่าสูงหรือมีจำนวนมากกว่า หากสามารถหลบหนีการจับกุมได้หรือแม้แต่จะถูกจับกุมดำเนินคดีก็ตาม หากพ้นโทษแล้วผู้กระทำอาจกลับออกมาใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินที่ตนซุกซ่อนหรือแปรสภาพถ่ายโอนทรัพย์สินที่ลักมานั้นได้ในภายหลัง แนวคิดการลงโทษทางอาญาประการหนึ่งคือ เพื่อป้องปรามการกระทำผิด (Prevention) การลงโทษมีขึ้นเพื่อยับยั้งผู้กระทำผิดเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิดขึ้น โดยเฉพาะในประเทศที่ใช้หลักศาสนาอิสลาม จึงกำหนดโทษลักขโมย (ซารีเกาะห์) รุนแรง เช่น ประเทศบรูไน กำหนดให้การลักทรัพย์สินมูลค่าตั้งแต่ 340 เหรียญบรูไนขึ้นไปให้ตัดข้อมือขวา และแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับกับต้นทุนในการ

กระทำผิด หากการลักทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงกับต้นทุนคือโทษที่จะได้รับ มีความคุ้มค่างันแล้ว ผู้กระทำย่อมไม่เกรงกลัวในการกระทำผิดนั้น ๆ ดังนั้นในการลักทรัพย์ที่มีมูลค่ามากย่อมคุ้มค่างว่าการลักที่มีมูลค่าน้อย เมื่อเทียบกับโทษที่จะได้รับคือจำคุกไม่เกิน 3 ปี หากเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายอาญาตัวอย่างของสหรัฐอเมริกา กำหนดให้การลักทรัพย์ที่มีมูลค่าเกิน 500 ดอลลาร์ และมลรัฐนอร์ทแคโรไลนามีการกำหนดให้การลักทรัพย์ที่มีมูลค่ามากกว่า 1,000 ดอลลาร์ จัดเป็นความผิดที่ร้ายแรง (Felony)

แนวคำพิพากษาของศาลไทย พบว่าการกระทำผิดฐานลักทรัพย์ไม่มีการกำหนดโทษตามมูลค่าของทรัพย์แต่อย่างใด แต่มีบางคำพิพากษาที่ระบุว่า เป็นทรัพย์ที่มีมูลค่าสูง เช่น คำพิพากษาฎีกาที่ 4898/2565 “สร้อยคอทองคำหนัก 3 บาท มีราคาประมาณ 70,800 บาท ส่วนเหรียญกรมหลวงชุมพรฯ เลี่ยมทองคำมีราคาประมาณ 18,000 บาท นับเป็นทรัพย์ที่มีมูลค่าสูง...” มีหลายคำพิพากษาของศาลที่คิดมูลค่าของทรัพย์ที่ลักไปเพื่อกำหนดให้จำเลยร่วมกันใช้ราคาทรัพย์เท่านั้น เช่น คำพิพากษาฎีกาที่ 8520/2556 ลักท่อนเหล็กวางเครื่องจักรของผู้เสียหายไปขายให้ร้านรับซื้อของเก่าได้ราคา 2,055 บาท ศาลให้ชดใช้ราคาตามมูลค่าของท่อนเหล็กที่ผู้เสียหายได้รับความเสียหายตามความเป็นจริง คือ 16,000 บาท หรือคำพิพากษาฎีกาที่ 2588/2565 จำเลยร่วมกันเข้าไปขุดทรายในป่าสงวนแห่งชาติปริมาณ 195,989.58 ลูกบาศก์เมตร ราคา 5,7697,366.56 บาท เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ คำพิพากษาฎีกาที่ 1664/2565 ลักเอาฮาร์ดดิสก์ของโจทก์ร่วมไปเพื่อไม่ให้โจทก์ร่วมมีหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดของตน ศาลให้ชดใช้ราคาทรัพย์ที่ยังไม่ได้คืน 13,000 บาท คำพิพากษาฎีกาที่ 8816/2563 แม้จำเลยไม่ผิดลักทรัพย์หรือรับของโจร แต่จำเลยมิได้ซื้อทองจากร้านค้า เพราะซื้อจาก ว. ที่นำมาขาย ถือไม่ได้ว่าซื้อทองคำในท้องตลาด จำเลยต้องคืนทองคำ มีความบริสุทธิ์ 99.3 เปอร์เซ็นต์ น้ำหนัก 4,308.2 กรัม แก้วโจทก์ หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาทองคำดังกล่าวตามราคาขายโดยเฉลี่ยของสมาคมค้าทองคำในวันฟ้อง คำพิพากษาฎีกาที่ 12681/2558 ลักสร้อยคอทองคำหนัก 3 บาท 1 เส้น พร้อมพระสมเด็จหลวงพ่อโสธร 1 องค์ ของ อ. ผู้เสียหายไป ศาลให้คืนหรือใช้ราคาเป็นเงิน 42,000 บาท นอกจากนี้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 335 วรรคท้ายกำหนดว่า “ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวในมาตรานี้ เป็นการกระทำโดยความจำใจหรือความยากจนเหลือทนทาน และทรัพย์นั้นมีราคาเล็กน้อย ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดดั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา 334 ก็ได้” คำว่า “ทรัพย์นั้นมีราคาเล็กน้อย” แสดงให้เห็นว่า กฎหมายต้องการให้เป็นเรื่องของศาลในการใช้ดุลพินิจเพื่อกำหนดโทษตามข้อเท็จจริงแห่งพยานหลักฐานในคดี เช่นนี้ เมื่อเป็นดุลพินิจแล้ว ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ก็อาจทำให้เกิดความไม่ชัดเจนแน่นอนลงไปได้ ดังนั้นประเด็นการกำหนดมูลค่าของทรัพย์ ควรได้รับการพิจารณาโดยเปรียบเทียบกับกฎหมายของสหรัฐอเมริกาหรือมลรัฐนอร์ทแคโรไลนา มาเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายต่อไป

4.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง ความผิดลักทรัพย์: ทบทวนหลักแนวคิดและปัญหาบางประการในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ ผู้เขียนเห็นว่านอกจากจะควรแก้ไขเรื่องการลักกระแสรไฟแล้ว ควรมีการเพิ่มเติมบทบัญญัติเรื่องมูลค่าของทรัพย์ที่ถูกลักหรือการลักทรัพย์ โดยแก้ไขปรับปรุงความผิดฐานลักทรัพย์ ควรนำกฎหมายของสหรัฐอเมริกาหรือของมลรัฐนอร์ทแคโรไลนา มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายและความเจริญทางเศรษฐกิจ และปรับปรุงโทษให้เหมาะสมเพื่อการยับยั้งการกระทำความผิดลักทรัพย์ อันเป็นปัญหาของสังคมไทยที่มีจำนวนปริมาณความผิดฐานลักทรัพย์จำนวนมากจากสถิติและสาเหตุแรงจูงใจที่รวบรวมแสดงมาข้างต้น

References

- Britannica. "Larceny Law." Last modified February 28, 2025. Accessed March 20, 2025. <https://www.britannica.com/topic/larceny/>
- Chalernpol Chophothong. "The Offence of Theft and Fraud: A Comparative Study of English, German and Thai Laws." Master's Thesis, Faculty of Law, Thammasat University, 1995 [In Thai]
- Crime Planning Division, Royal Thai Police. "Criminal Offense Database." Last modified December 31, 2023. Accessed December 10, 2024. <http://www.thaicrimes.org/pdf/crimes/2566.pdf/> [In Thai]
- Kamthon Kamprasert and Sumet Janpradub. *Thai Legal History and Major Legal Systems*. Bangkok: Ramkhamhaeng University, 2000. [In Thai]
- Manning, Taylor. "Larceny vs Theft: What the Difference." Last modified January 1, 2023. Accessed December 14, 2024. <https://www.britannica.com/topic/larceny/>
- Senya Pramoj. *Laws of the Ayutthaya Period*. 2nd ed. Bangkok: Winyuchon, 2016. [In Thai]
- Siripol Kusonsilpwutthi. *Criminal Liability: Comparing Thailand and the United States*. Bangkok: October Printing, 2009. [In Thai]
- Somdej Phra Buddhakosajarn. "Dictionary of Buddhism: A Compilation of Dhamma." Last modified January 18, 2021. Accessed February 6, 2025. https://www.watnyanaves.net/uploads/File/books/pdf/dictionary_of_buddhism_pra-muan-dhaama.pdf/ [In Thai]